

॥ २२ ॥ यत्र भागीरथीति सरसिमणिकर्णिकाख्ये प्रविष्टा आसीत् ब्रह्मशालाब्रह्मोपलब्धिसदृशं वाराणस्याख्यं अविमुक्तं वैकुण्ठक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनमिति श्रुतिप्रसिद्धं ॥ २३ ॥ आकीर्णा
महेन्द्रो नाम कौरव्यभार्गवस्य महात्मनः ॥ अयजत्तत्र कौंतेय पूर्वमेव पितामहः ॥ २२ ॥ यत्र भागीरथी पुण्या सरस्यासीद्युधिष्ठिर ॥ यत्र सा ब्रह्मशालेति पुण्या
स्याता विशांपते ॥ २३ ॥ धूतपाप्मभिराकीर्णा पुण्यं तस्याश्च दर्शनं ॥ पवित्रो मंगलीयश्च स्यातो लोके महात्मनः ॥ २४ ॥ केदारश्च मतंगस्य महानाश्रम उत्तमः ॥
कुंडोदः पर्वतो रम्यो बहुमूलफलोदकः ॥ २५ ॥ नैषधस्तपितो यत्र जलं शर्मचलं ध्रुवान् ॥ यत्र देववनं पुण्यं तापसैरुपशोभितं ॥ २६ ॥ बाहुदाचनदी यत्र नंदा च
गिरिमूर्धनि ॥ तीर्थानि सरितः शैलाः पुण्या न्यायतनानि च ॥ २७ ॥ प्राच्यां दिशि महाराजकीर्त्तितानि मया तव ॥ तिसृष्वन्यानि पुण्यानि दिक्षु तीर्थानि मे शृणु ॥
स रितः पर्वतांश्चैव पुण्या न्यायतनानि च ॥ २८ ॥ इति श्री महाभारते आरण्यके पर्वणि तीर्थयात्रापधौ म्यतीर्थयात्रायां समाप्ता शीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥ ॥ ९७ ॥
धौम्य उवाच दक्षिणस्यां तु पुण्यानि शृणु तीर्थानि भारत ॥ विस्तरेण यथा बुद्धिर्कीर्त्यमानानि तानि वै ॥ १ ॥ यस्यामाख्यायते पुण्यादिशि गोदावरी नदी ॥ व
हारा माबहुजला तापसा च रिता शिवा ॥ २ ॥ वेणाभीमरथी चैव नद्यौ पापभयापहे ॥ मृगद्विजसमाकीर्णं तापसालयभूषिते ॥ ३ ॥ राजर्षेस्तस्य च सरिन्मृगस्य
भरतर्षभ ॥ रम्यतीर्था बह्वुजला पयोष्णी द्विजसेविता ॥ ४ ॥ अपि चात्र महायोगी मार्कण्डेयो महायशः ॥ अनुवंश्यां जगौ गाथां नृगस्य धरणीपते ॥ ५ ॥ नृग
स्य यजमानस्य प्रत्यक्षमिति नः श्रुतं ॥ अमाद्यदिन्द्रः सोमेन दक्षिणाभिर्द्विजातयः ॥ ६ ॥ पयोण्यां यजमानस्य वाराहे तीर्थ उत्तमे ॥ उद्धृतं भूतलस्थं वा वायुना समु
दीरितं ॥ पयोण्या हरते तोयं पापमामरणांतिकं ॥ ७ ॥ स्वर्गादुत्तुंगममलं विषाणं यत्र शूलिनः ॥ स्वमात्मविहितं दृष्ट्वा मर्त्यः शिवपुरं व्रजेत् ॥ ८ ॥ एकतः सरितः स
र्वा गंगाद्याः सलिलोच्चयाः ॥ पयोष्णी चैकतः पुण्या तीर्थेभ्यो हिमतामम ॥ ९ ॥ माठरस्य वनं पुण्यं बहुमूलफलं शिवं ॥ यूपश्च भरत श्रेष्ठवरुणस्रोतसे गिरौ ॥ १० ॥
प्रवेण्युत्तरमार्गे तु पुण्ये कण्वाश्रमे तथा ॥ तापसानामरण्यानि कीर्त्तितानि यथा श्रुति ॥ ११ ॥ वेदी शूर्पारके तात जमदग्नेर्महात्मनः ॥ रम्या पाषाणतीर्था च पुनश्च
द्राच भारत ॥ १२ ॥ अशोकतीर्थं तत्रैव कौंतेय बहुलाश्रमं ॥ अगस्त्यतीर्थं पांज्येषु वारुणं च युधिष्ठिर ॥ १३ ॥

व्यामा मंगलीयः मंगलावहः ॥ २४ ॥ केदारोपिकाश्यामेव ॥ २५ ॥ नैषधो नलः तत्रैव लोलाकं दक्षिणेन लयामस्य दर्शनात् तीर्थांतरमाह यत्र देववनमिति ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ इत्या० नै० भा० समा
शीतितमोऽध्यायः ॥ ८७ ॥ ॥ ९७ ॥ दक्षिणस्यामिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ अनुवंश्यां वंशानुरूपान् नृगमात्रानुरूपान् ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥